

FINANCE**THINK**
OUT OF THE BOX

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
2018

Finance Think е единствениот институт во Македонија којшто го поседува логото HR Excellence in Research logo, што претставува форма на акредитација од страна на Европската Комисија.

Нашите студии за политики станаа дел од најголемата економска литературна база во светот Идеи / Репес

12.5%

вкупно зголемено влијание

at least 5

закони или практики промени врз основа на нашата работа

6.4%

Институционален раст

Драги читатели

Од своето основање во 2012 година, *Finance Think* се фокусира на испорака на кредибилни наоди и препораки за политиките, базирани на податоци и истражување на докази и со користење на врвни методологии. Во 2018 година, постигнавме - она што ние го нарекуваме во економијата - "стабилната состојба" на институтот, односно негова стабилност и во однос на испорака на високо-веродостојна содржина и на финансиска стабилност. Без сомнение, нашите истражувања и фактографски анализи беа извор на создавање на економски и социјални политики и на хранење на јавниот дискурс. Најзначајно, неколку од нашите креирани политики и препораки беа прифатени и вградени во јавните економски политики: пензиската реформа која беше предложена во една од нашите студии за политики беше донесена - во поблага форма - во изменетиот Закон за придонеси за социјално осигурување; нашите препораки поврзани со ДДВ за физички лица се најдоа во заеднички подготвениот водич; додека нашата предложена креација на програмата за минимален гарантиран приход претставуваше основа за реформа на системот за социјална помош во неговата целокупност.

Во 2018 година продолживме да бидеме иновативни и креативни. Тематската креативност резултираше со подлабоко истражување на различни прашања, како што се Европскиот столб на социјалните права, буџетските трошоци за децата, минималното зголемување на платите преку перцепцијата на работодавачите и вработените, поврзувањето помеѓу странските директни инвестиции и домашните МСП и многу други. Визуелната креативност беше збогатена, во многу визуелни продукти, со четврто димензионирање на времето, што резултираше со подвижни слики и видеа кои имаат доста поголем потенцијал да го привлечат вниманието. Нашата теренска работа беше активна со различни засегнати страни: странски инвеститори, домашни МСП, млади економисти, економски новинари и многу други, во насока на надградување на нивните вештини и/или создавање на средина во која тие би можеле да го искористат потенцијалот на нивната соработка.

Исто така, ние растевме институционално. 2018 година го означи неопходниот квалитативен раст на институтот. Неколку процеси - особено оние за мониторинг и евалуација и создавање на систем на оценка на резултатите на вработените - ја покачија работата на едно ново ниво, што, заедно со личниот раст на вработените, значително ја зголеми нашата внатрешна кохезија и продуктивност. Продолжуваме по овој пат, во годината што предстои.

Уживајте во читањето на овој Годишен извештај.

Со почит,

Благица Петрески, СЕО

За Finance Think

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики, основан во 2012 година, со цел да го подобри влијанието на економските и социјалните трендови и политики врз граѓаните во Македонија и регионот на Западниот Балкан.

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

ПРОГРАМСКИ ОБЛАСТИ

Во насока на остварување на мисијата и визијата, фокусот на работа е врз шест програмски области:

- Сиромаштија, вработување и вештини
- Фискална транспарентност и одговорност
- Родови и доходни нееднаквости
- Социјално претприемништво и жени
- Миграција и дознаки
- Секторски економски политики

ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Finance Think е воден од следниве принципи и вредности:

Досег и Вклученост

- Резултатите и наодите од работата на Finance Think се дисеминираат така што може да бидат разбрани од не-специјалисти, а со тоа да водат кон подобро разбирање на јавноста на економијата, политиките и реформите.
- Производите на Finance Think се врвни и иновативни.
- Институтот обезбедува колегијална и негувана професионална средина, признавање на вработените како професионалци и не врши каков било вид на дискриминација.

Транспарентност и Ефикасност

- Finance Think управува со своите активности на трошочно-ефикасен начин, и се фокусира на резултати и влијание. Благодарно ја осознава поддршката што ја добива и е заинтересиран за испорачување на вредност за парите при остварување на својата мисија.
- Политиките и процедурите на

- со стратешките цели што ја водат истражувачката средина и механизмите за финансирање.- Истражувањето е применето, иновативно, ориентирано кон политики и високо-квалификувано.
- Истражувањата се интердисциплинарни и поттикнуваат соработка.
- Истражувачите се фокусираат врз нивните истражувања за

Мисијата на Институтот се остварува преку економски истражувања, советување и препораки за економските политики и поттикнување критичка дебата за економските процеси

Finance Think се транспарентни.

- Внатрешната и надворешната евалуација на активностите на Finance Think е постојана и транспарентна.

Примена, Квалитет и Етика на Истражувањата

- Истражувачката агенда е поврзана и интегрирана со мисијата на институтот, и истражувачите се усогласени

доброто на општеството и проширување на границите на научното знаење, додека уживаат во слободата на мислата и изразувањето, како и слободата да идентификуваат методи за адресирање на идентификуваните проблеми, според признаени етички принципи и практики.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре

Содржина

1. ЕКОНОМСКИ ТИМ.....	7
2. ПРОЕКТИ.....	10
2.1. СИРОМАШТИЈА, ВРАБОТУВАЊЕ И ВЕШТИНИ.....	11
360о мониторинг на обезбедувањето социјални услуги на локално ниво: Искуства од општините Прилеп и Долнени.....	12
2.2. ФИСКАЛНА ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОДГОВОРНОСТ.....	16
Активно вклучување на граѓаните во креирање на мониторинг на локалниот буџет и јавните набавки.....	16
FISCAS+ : Фискална транспарентност и одговорност ги подобрува политиките во областите на квалитет на живот, образование и здравство.....	17
2.3. РОДОВИ И ДОХОДНИ НЕЕДНАКВОСТИ.....	20
Добар или лош данок? Реформирање на македонскиот персонален данок на доход.....	20
2.4. СЕКТОРСКИ ЕКОНОМСКИ ПОЛИТИКИ.....	21
Премостување на јазовите меѓу мултинационалните компании и домашните МСП во Македонија.....	21
3. ОРГАНИЗАЦИСКИ РАЗВОЈ.....	22
Поттикнување економска дебата во Македонија, заснована на докази и водена од податоци...22	22
Застапување за економски политики базирани на докази и поттикнување критичка економска дебата во Македонија.....	23
4. АНАЛИТИЧКИ И ИСТРАЖУВАЧКИ ПУБЛИКАЦИИ КАКО ФОРМА НА ЗАСТАПУВАЊЕ.....	25
4.1. РЕДОВНИ ПУБЛИКАЦИИ	25
4.2. ИСТРАЖУВАЊЕ И ПУБЛИКАЦИИ ЗА ПОЛИТИКИ.....	27
4.3. ВИЗУЕЛИЗАЦИИ.....	29
5. ДРУГИ ФОРМИ НА ЗАСТАПУВАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈА.....	31
5.1. МЕДИУМИ.....	31
5.2. ВЕБ СТРАНА.....	31
5.3. БЛОГ ПЛАТФОРМИ.....	31
5.4. СОЦИЈАЛНИ МЕДИУМИ.....	32
6. НАСТАНИ ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ ЈАВНА ДЕБАТА.....	33
6.1. ЕКОНОМСКИ ФОРУМИ.....	33
6.2. ТРКАЛЕЗНИ МАСИ.....	33
6.3. РАБОТИЛНИЦИ.....	35
6.4. ГОДИШНА ПАНЕЛ ДЕБАТА.....	36
6.5. КОНФЕРЕНЦИИ ЗА ПЕЧАТ.....	36
7. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА.....	38
7.1. ПРОМЕНИ ВО ПОЛИТИКИТЕ.....	38
7.2. ПРОМЕНИ ВО ТАРГЕТ ГРУПИТЕ.....	40
7.3. ПРОМЕНИ ВО ЈАВНИОТ ДИСКУРС.....	41
7.4. КВАЛИТАТИВНА И КВАНТИТАТИВНА ЕВАЛУАЦИЈА.....	41
Табела 1: Квантитативно мерење на вкупното влијание.....	42
Табела 2: Евалуација на постигнувањето на целите на Finance Think.....	43
8. МРЕЖА И СОРАБОТКА.....	49
8.1. ЧЛЕНСТВА.....	49
8.2. МЕМОРАНДУМ ЗА СОРАБОТКА.....	49
8.3. КОНСУЛТАТИВНИ ПРОЦЕСКИ.....	49
9. ГРАДЕЊЕ КАПАЦИТЕТ.....	50
9.1. ИСТРАЖУВАЧКИ ПОСЕТИ.....	50
9.2. ПОСЕТИ НА КОНФЕРЕНЦИИ.....	51
9.3. РАБОТИЛНИЦИ.....	51
9.4. ВРАБОТУВАЊЕ И ПРАКТИЧНА РАБОТА.....	51
10. РЕГУЛАТОРНА РАМКА.....	52
11. ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ.....	54
11.1. БИЛАНС НА СОСТОЈБА.....	54
11.2. БИЛАНС НА УСПЕХ.....	55
ПРИЛОГ: АНТИКОРУПЦИСКА ПОЛИТИКА И ПРИНЦИПИ.....	56

1. ЕКОНОМСКИ ТИМ

Благица Петрески

Главен економист (Извршен директор)

Благица е истражувач во областа на економскиот развој и банките, залагач за подобри економски политики и интензивен советник на политиките. Благица ја доби Наградата за млад истражувач на годината доделена од Народната банка на Македонија, како и Наградата за најдобар труд во областа на ризици и осигурување од Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Благица ги води, координира и организира дневните активности на Finance Think, истовремено значајно придонесувајќи за стратегиското планирање и лидерство на тинк тенкот.

Деспина Туманоска

Програмски координатор

Деспина магистрираше на Универзитетот Американ Колеџ Скопје во областа на финансиите и банкарството и на Универзитетот Св. Кирил и Методиј Скопје во областа на финансискиот менаџмент. Нејзиниот интерес вклучува макроекономија и применето економско моделирање на временски серии и панел податоци. Во 2012 година, таа ја доби Годишната награда за млад истражувач доделена од Народната банка на Република Македонија. Во Finance Think, Деспина ја координира програмата Развојна економија.

Тереза Кочовска

Независен економски аналитичар

Тереза е независен економски аналитичар во Finance Think. Претходно, таа беше задолжена за сите организациски и административни прашања, буџетско-финансиските прашања во Finance Think, дел од кои таа се уште работи. Таа е докторант по економија и магистер по финансии на Универзитетот Американ колеџ Скопје. Нејзиното поле на истражување ги вклучува пазарот на трудот, монетарната политика и применетата економетрија. Таа се приклучи на Finance Think во 2015 година.

Бојана Ѓуроска

Специјалист за визуелизации и јавен имиџ

Бојана Ѓуроска се приклучи на тимот на Finance Think во септември 2018 година како Специјалист за визуелизации и јавен имиџ. Има диплома за индустриски дизајн на Машинскиот факултет во Скопје при Универзитетот Кирил и Методиј во Скопје. Како Специјалист за визуелизации и јавен имиџ во Finance Think, таа е оспособена да користи различни софтвери како InDesign, Illustrator, Acrobat и Dreamweaver. Други области од нејзиниот интерес вклучуваат фотографија и видеографија.

Бојана Јосифовска

Помлад економски аналитичар

Бојана се приклучи на Finance Think во декември 2018 година. Од мај 2019 година, таа се приклучи на Народната банка на Република Северна Македонија. Бојана магистрираше Финансии на Кралскиот колеџ во Лондон, каде што дипломираше со Почест и доби награда за најдобра дисертација за нејзината програма. Таа, исто така, има диплома по Финансиски менаџмент од Универзитетот "Св. Кирил и Методиј". Бојана има широк интерес за економски и финансиски истражувања, вклучително макроекономија, фискално буџетирање, пазари на финансиски средства, анализа на податоци и економетриско моделирање.

Сандра Соколенко-Тодороска

Организациско-административен соработник

Сандра Соколенко Тодороска се приклучи на тимот на Finance Think во мај 2018 година како Организациско-административен соработник. Таа е магистер по правни науки од Универзитетот Американ Колеџ Скопје, а дипломираше на Правниот факултет „Јустинијан Први“ од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Во помал дел од своето време, таа работи и на прибирање примарни податоци од области кои вклучуваат прашања како макроекономски политики, социјална заштита, здравствена заштита, образование, невработеност и слично.

Благој Ѓелевски

Економски аналитичар

Благој се приклучи на Finance Think во јуни 2017 година како теренски координатор на мрежата FISCAST. Тој е магистер по политички менаџмент од Универзитетот Св. Кирил и Методиј во Скопје. Благој е основач на невладината организација Квантум Прима од Кавадарци. Други области на неговиот интерес вклучуваат статистика, анализа на податоци и веб дизајн. Благој бил стипендист на фондацијата Конрад Аденауер. Тој е пронаоѓач на "Приоритетен модел на рангирање" (математички модел за ДСС (Одлука за поддршка на софтвер)), кој е регистриран во Македонската Авторска Агенција под ознаката "МК 1074".

Милош Ѓуроски

Специјалист за визуелизации и јавен имиџ

Милош се придружи на тимот на Finance Think во септември 2016. Тој е магистер по Индустриски дизајн и маркетинг од Машинскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“. Неговото професионално искуство и образование е комбинација дизајн и маркетинг/бизнис администрација. Добитник е на Златен медал на меѓународниот натпревар за иновации Еконова 2011, а на меѓународниот натпревар Eco Chair Competition 2013 го освои второто место за производот Card-board Chair.

Иван В`чков

Економски аналитичар I

Иван беше дел од тимот на Finance Think помеѓу октомври 2015 и декември 2018. Иван работеше на прашања сврзани со фискалната транспарентност, партиципативното буџетирање, дознаките и родовиот јаз во платите. Тој дипломираше на Универзитетот од Оулу, Финска во областа на финансиите и на Универзитетот од Велс – Институт, Кардиф, во областа на управувањето со агробизнис. Тој е член на Финската асоцијација на дипломци од бизнис школи. Иван ја продолжи својата професионална кариера во UN Women.

Ива Трајковска

Економски аналитичар I

Ива беше дел од тимот на Finance Think од април 2018 до јануари 2019 како Економски аналитичар на прашањата за дијагностика и надминување на јазот меѓу странските и домашните компании во Македонија. Потоа, кариерата ја продолжи во Грант Торнтон. Магистрирала во областа Меѓународен бизнис и финансии на Hult Business School (2017), а дипломираше во Финансии на Универзитетот Американ Колеџ Скопје (2014). Ива, исто така, има две специјализации: во Финансии и банкарство на УАКС (2015) и во Финансии на Лондонската школа за бизнис и финансии (2017). Ива беше вклучена во проекти со Unilever за развој на бизнис модели за социјално влијание и со Virgin Money за создавање нов модел на студентски кредити во Велика Британија, за да се намали долгот на Велика Британија.

2. Проекти

Проектите на Finance Think се поделени во шест истражувачки програми:

СИРОМАШТИЈА, ВРАБОТУВАЊЕ И ВЕШТИНИ

ФИСКАЛНА ТРАНСПАРЕНТНОСТ И ОДГОВОРНОСТ

РОДОВИ И ДОХОДНИ НЕЕДНАКВОСТИ

СОЦИЈАЛНО ПРЕТПРИЕМНИШТВО И ЖЕНИ

МИГРАЦИЈА И ДОЗНАКИ

СЕКТОРСКИ ЕКОНОМСКИ ПОЛИТИКИ

2.1 Сиромаштија, вработување и вештини

Оваа истражувачка програма се однесува на серија развојни прашања што го опфаќаат квалитетот на животот на граѓаните и вклучува, но не се ограничува на прашања како: сиромаштија, минимална плата, учество на пазарот на труд, невработеност, сива економија, продуктивност, социјална заштита и сл.

Во рамките на оваа програма се спроведуваат следните проекти:

Анализа на младинската под-вработеност во Македонија, Црна Гора и Србија

Целта на студијата е да ја опише под-вработеноста на младите и да го испита нејзиниот ефект врз личната благосостојба во трите земји. Особен третман ќе биде направен на родот. Со тоа, студијата цели да го донесе прашањето на агендата на носителите на политиките и да формулира идеи за политиките што ја адресираат под-вработеноста.

Активности: Во текот на 2018 година беа спроведени следните активности:

1. Член на проектниот тим учествуваше на истражувачка посета на Универзитетот Лавал, Канада.
2. Истражувачката студија беше завршена и поднесена за публикување.

Донатор: Партнерството за економски политики

Времетраење: 2017-2019

360о мониторинг на обезбедувањето социјални услуги на локално ниво: Искуства од општините Прилеп и Долнени

Општа цел на проектот е подобрување на испораката на социјалните услуги на локално ниво, преку зголемување на капацитетите на локалните засегнати страни и вклучување на граѓаните во овој процес, во општините Прилеп и Долнени.

Активности: Целта на проектот ќе биде постигната преку спроведување на следните активности:

1. Анализа и мониторинг на испораката на социјални услуги на локално ниво
2. Анализа на задоволството на локалното население од добиените социјални услуги
3. Креирање препораки за носителите на политики и организациите / здруженијата
4. Активности за застапување во јавноста

Достигнувања: Во 2018 година, спроведена е документациска анализа на постоечките закони, подзаконски акти, упатства и практики, што даде увид во надлежностите на локалните јавни установи и нивното дискреционо право при испораката на социјалните услуги до локалното население

Донатор: Фондацијата Отворено Општество Македонија и Еуротинк

Времетраење: ноември 2018 - април 2019

Анализа на средствата наменети за политики и програми поврзани со децата во Буџетот на Република Македонија

Целта на овој проект е да обезбеди сеопфатен преглед на политиките и програмите поврзани со децата во Македонија и финансиски средства наменети за нив од страна на Владата на Република Македонија, во два меѓусебно зајакнувачки програмски домени: квалитетот на животот (социјалните политики) и образованието.

Активности: Проектот се заснова на следниве активности:

1. Анализа на политиките и програмите поврзани со децата
2. Анализа на финансиските ресурси поврзани со децата
3. Активности за застапување во јавноста

Достигнувања: Во 2018 година, сите активности беа завршени, што резултираше со подготовка на две студии за политиките базирани на докази кои беа презентирани на финалниот настан каде што главни говорници беа министерот за здравство и министерот за труд и социјална политика.

Донатор: УНИЦЕФ

Времетраење: јуни – декември 2018

Социјалниот столб на европската интеграција на Западниот Балкан

Овој проект има намера да иницира платформа за политиките која се занимава со прашањата на социјалната држава за зајакнување на кохезијата, стабилноста и растот во Западен Балкан и неговите одржливи европски перспективи. Специфичната цел е да се поддржи ефикасно регионално застапување за прашања од суштинска важност за областа на социјалната држава, преку долгорочна регионална соработка и учење од искуството на ЕУ, како предуслови за инклузивно креирање политики базирани на докази.

Активности: Деск истражување, составено од:

1. Собирање на податоци за предложените индикатори од страна на Европскиот столб за социјални права
2. Проценка на нивото на усогласеност на регионалните политики на државата на благосостојба со Европскиот столб на социјални права
3. Организирање на тркалезна маса

Достигнувања: Студијата за политиките беше напишана на тема: “Оценка на нивото на усогласеност на регионалните политики на државата на благосостојба со Европскиот столб на социјални права” Студијата за политиките е дизајнирана и објавена на интернет <http://www.financethink.mk/wp-content/uploads/2018/10/Policy-study-18.pdf>

Finance Think организираше дискусија на тркалезна маса на тема: Оценка на нивото на усогласеност на регионалните политики на државата на благосостојба со Европскиот столб на социјални права, на 26 Септември 2018 година во Хотел Мериот во Скопје. На тркалезната маса присуствуваа експерти, претставници на јавните власти, меѓународни организации, амбасади, академици и тинк-тенкови.

Времетраење: јануари - декември 2018 година

Донатор: Европски фонд за Балканот

Партнери во проектот: Центар за социјална политика – Белград, Центар за економско-социјална анализа – Тирана

Анализа на влијанието на регулативата: Ефектите од промената на Законот за минимална плата

Општа цел на проектот е екс-пост проценка на влијанието на измените во Законот за минимална плата врз системот (економијата) и главните засегнати страни (работниците и работодавачите).

Активности: Проектните активности вклучуваат:

1. Анализа на влијанието на измените во Законот за минимална плата за вработување, буџетот и животниот стандард
2. Истражување на терен на влијанието и областа на злоупотреба што произлегува од измените на Законот за минимална плата
3. Создавање препораки за носителите на политиките
4. Едукација на работниците за нивните работнички права
5. Активности за застапување во јавноста

Достигнувања: Сите проектни активности се спроведени во текот на 2018 година. Крајниот резултат на проектот беше изготвување на студија за политиките и бриф за политиките, чии препораки беа презентирани на директна средба со министерот за труд и социјална политика.

Донатор: Институт за демократија „Социетас Цивилис“ и Центар за економски анализи

Времетраење: јануари – декември 2018

2.2 Фискална транспарентност и одговорност

Оваа истражувачка програма ги опфаќа прашањата како што се транспарентност, структурата и ефекти од јавната потрошувачка, партиципативно буџетирање на национално и локално ниво, одржливост на јавниот дефицит и долг, јавни набавки и сл.

“Мои пари, моја одговорност”: Партиципативно буџетирање во општините во Македонија

Севкупната цел на проектот е да се подобри праксата и учеството на локалните засегнати страни во процесот на локално буџетирање и да се зголеми ефикасноста на трошењето на општински пари.

Активности: Проектот се заснова на реализација на следните активности:

- 1.Избор на општини, анализа на моментална состојба со партиципативно буџетирање и засегнати страни и склучување меморандуми за соработка со избраните општини.
- 2.Зголемување на знаењето и вештините за партиципативно буџетирање на засегнатите страни преку низа обуки и работилници.
- 3.Зголемување на јавната свест за користа од партиципативното буџетирање преку низа јавни настани (информативни корнери, јавни предавања, изјави и пишувања во медиуми, информативни флаери)

Достигнувања: Во текот на 2018 година беа спроведени обуки за партиципативно буџетирање во 10 општини вклучени во проектот и беше подготвен Прирачник за партиципативно буџетирање и дисеминиран до сите клучни засегнати страни вклучени во процесот на буџетирање. Исто така, до крајот на годината беа организирани локални настани каде што локалните жители се сретнаа со Градоначалникот со цел да дискутираат за буџетот за 2019 година и да го насочат кон подготвување на буџет кој најмногу ги задоволува локалните потреби.

Донатор: УСАИД - Проект за граѓанско вклучување

Времетраење: мај 2017 – мај 2020

Активно вклучување на граѓаните во креирање и мониторинг на локалниот буџет и јавните набавки

Целта на проектот е зголемување на вклученоста на надворешните чинители (граѓани, граѓански организации и локални медиуми) во процесите на креирање и мониторинг на локалните буџети и јавните набавки.

Активности: Главните активности на проектот вклучуваат:

1. Анализа на постоечките буџетски документи, практики и граѓанско вклучување

2. Креирање препораки за носителите на политики
3. Градење капацитети за спроведување и следење на локалните јавни набавки
4. Активности за застапување во јавноста.

Достигнувања: Во текот на 2018 година, беа подготвени студијата за политиките и брифот за политиките, а нивните наоѓања беа презентирани на завршниот настан одржан во Крушево, каде што главни говорници беа градоначалниците на засегнатите општини.

Донатор: Институтот за Европски Политики

Времетраење: јуни 2017 - мај 2018

FISCAST+: Фискалната транспарентност и одговорност ги подобрува политиките во областите на квалитет на живот, образование и здравство

Целта на проектот е да се истражи ефикасноста и квалитетот на избрани политики во областите на квалитет на животот, образование и здравство, преку јавна дебата и решенија за политиките кои произлегуваат од податоци и докази.

Активности: Следниве активности беа спроведени во текот на имплементирање на проектот:

1. Мапирање и избор на најважните политики во три области од интерес преку скрининг на постоечките политики и мерки, создавање матрица на сите јавни политики, фокус групи со граѓани од три различни општини и дебата и работни средби со експерти, со цел да се изберат осум најважни политики кои ќе бидат предмет на дополнителна анализа;
2. Истражување и изработка на резултати преку надградба на веб-платформата www.fiscast.mk со голема база на податоци и регантирање за развој на студии што ќе бидат публикувани за време на спроведувањето на проектот

3. Соработка со медиуми и развој на промотивни производи како видеа, инфографикони, тркалезни маси, економски форум, новинарски стории и развој на лични приказни што допираат до одреден човек / живот;

4. Градење на капацитет на тимови и медиуми за користење на податоци, анализа на трошоци и користи и опции за политика преку работилници за градење синергија во економските анализи и работилници за следење на напредокот и стратегијата за комуникација.

Достигнувања: Во март 2018 година беше организиран завршен настан на високо ниво, каде што клучните носители на политиката (вицепремиерот и министер за финансии), г-дин Марко Манотванели (Светска банка) и Себастијан Соса (ММФ) ги споделија своите визии за Македонската економија. За време на настанот беше промовирана книга во која беа опфатени студиите за политиките подготвени во рамките на проектот, додека претставниците на бизнис секторот дискутираа за влијанието на економските политики врз нивната работа.

Донатор: Британската амбасада во Скопје

Времетраење: јули 2016 - март 2018

2.3 Родови и доходни нееднаквости

Добар или лош данок? Реформирање на македонскиот персонален данок на доход

Главната цел на проектот е да се оцени ефектот од најавената даночна реформа на персоналниот данок на доход врз економијата и врз однесувањето на засегнатите страни (работодавачи и вработени).

Активности: Следните активности ќе се спроведат:

1. Квантитативна анализа на влијанието на даночната реформа врз економијата
2. Квалитативна анализа на влијанието на даночната реформа врз однесувањето на засегнатите страни
3. Креирање на препораки за политики
4. Активности за застапување и свесност

Достигнувања: Во 2018 година, воспоставена е основа за спроведување на квантитативна анализа, разгледувајќи ја постоечката литература за воведување на прогресивните даноци.

Донатор: Аналитика тинк тенк

Времетраење: декември 2018 – јуни 2019

2.4 Секторски економски политики

Премостување на јазовите меѓу мултинационалните компании и домашните МСП во Македонија

Главната цел на Акцијата е да се воспостават и/или да се подобрат врските помеѓу домашните МСП (дМСП) и мултинационалните компании (МНК) кои работат во Македонија, со крајна цел да се зголеми конкурентноста на домашниот бизнис сектор.

Активности: Спроведувањето на проектот се заснова на следниве активности:

- 1.Мапирање на синџирот на вредности и потенцијалните бариери на страната на понудата.
- 2.Градење на капацитетите на дМСП за полесно “самопродавање” на МНК.
- 3.Зајакнување на техничките стандарди на дМСП за одговор на барањата на МНК.
- 4.Поттикнување партнерство помеѓу дМСП и МНК и зголемување на јавната свест за користа од тоа.

Достигнувања: Преку интервјуа со клучните засегнати страни (домашни и мултинационални компании, носители на политики и други институции) пречките во синџирите на вредност и потенцијалот за соработка беа мапирани и репортирани во студијата на политиките, промовирана за време на панел-дебатата организирана во Ноември.

Донатор: Европска Унија

Времетраење: декември 2017 - декември 2019

Партнер: Центар за управување со промени, Скопје

3 Организациски развој

Во траекторијата на својот развој, Finance Think ги спроведува следните проекти кои директно го поддржуваат Институтот, или ги поддржуваат активностите чија цел била директно сврзана со зајакнување на капацитетот на Finance Think да се залага за подобри политики и да ја води јавната дебата.

Поттикнување економска дебата во Македонија, заснована на докази и водена од податоци

Општа цел на оваа акција е да произведе позитивна општествена промена преку зајакнување на економската дебата во Македонија, базирана на докази од спроведени истражувања и водена од економски податоци. Специфичната цел е да ги оспособи конституентите на ФТ за вклучување во робустна економска дебата и да предложи палета од начини за поттикнување и водење критична и аргументирана економска дебата.

Активности:

1. Градење капацитети на засегнатите страни за вклучување во и водење на економската дебата, како и вештини за вклучување податоци и докази во заеднички каузи
2. Поттикнување економска дебата преку организација на тркалезна маса, економски форум, гостување на економски факултети, изјави и пишувања во медиуми и подготовка на визуелни производи (графикони, инфографикони, видеа и сл.).
3. Зголемување на јавната свест за потребата од економска дебата преку подготовка и публикација на прирачник за методи за анализа на економски податоци, надградба на аналитичките публикации на ФТ како и ре-таргетирање на дисеминацијата на аналитичките публикации.

Достигнувања: Во 2018 година беа организирани две обуки за анализа и толкување на податоци; една за аналитичари во рамките на владините институции и една за економски новинари, според тоа, повеќе од 30 лица стекнаа вештини и знаење за истражување засновано на докази. Како поддршка на истражувањето водено од податоци, беше објавен прирачник "Истражувачки алатки во економијата. Перспектива на тинк тенк".

Донатор: Програма на Цивика Мобилитас

Времетраење: Мај 2017 – Јули 2018

Застапување за економски политики базирани на докази и поттикнување критичка економска дебата во Македонија

Главната цел на овој проект е понатамошно да го зајакне организацискиот капацитет на Институтот за економски истражувања и политики “Finance Think” во поддршката на носителите на економските политики да испорачаат кредибилни политики базирани на истражувачки наоди, како и да ја поттикне дебатата во општеството за економските процеси и реформи.

Активности: Под чадорот на овој проект се преземени следниве активности:

1. Зајакнување на квалитетот на истражувањата преку активности за градење капацитет за употреба на Делфи методот, присуство на економски/економетриски курсеви и други можности за зацврстување на вештините за истражување на тимот на ФТ;

2. Подобра комуникација во рамки на организацијата и со јавноста преку вработување графички дизајнер кој ги разбира економските процеси, кој придонесе за реализација на стратегијата за комуникација со медиуми и ги збогати поставувањата за комуникација со статични и интерактивни инфографикони, Организација на „Прес кафе“ неколку пати годишно, за обезбедување пријателска и интензивна комуникација со новинарите, со цел влијаење врз дискурсот на јавната економска дебата, развој на одредени изданија на нашите публикации ФТ Став и ФТ Коментар, регуларни публикации на Facebook и Twitter и учество како гости говорници на универзитетите низ Македонија;

3. Зајакнување на внатрешното управување преку формирање на Совет на политики и Советодавен одбор, регуларни годишни средби, развој на внатрешен систем за мониторинг и евалуација, организација на ритрит средби, студиски посети и развој на нови процедури или зајакнување на постоечките.

Достигнувања: Во текот на 2018 година, проектот беше завршен со домаќинско пречекување на странски експерт за М & Е, г-ѓа Олга Лимар од Центарот Нова Европа од Киев Украина, која го пренесе своето долгогодишно искуство во М & Е во тинк-тенк, како и низа други релевантни институционални прашања, што потоа доведе до значително зајакнување на внатрешните капацитети на Finance Think.

Донатор: Think Tank Fund (Фондација Отворено Општество)

Времетраење: 2016 - 2018

4. Аналитички и истражувачки публикации како форма на застапување

Базирани на економски анализи, истражувања и следење на економските активности, Finance Think продуцираше различни видови редовни публикации и визуелизации.

4.1 Редовни публикации

Редовните публикации на Finance Think вклучуваат:

Макроекономски монитор, редовна публикација која се објавува квартално и ја набљудува македонската економија преку бројки, со нагласена прогнозирачка компонента. Од 2016, оваа публикација нуди нумеричка прогноза за економскиот раст на Македонската економија, како и кратка дискусија за поврзаните ризици и можности. Публикувани се 28 изданија, од кои четири во 2018.

Графометрикс е редовна публикација што содржи важни тековни информации за домашната, регионалната и светската економија претставени низ графички прикази. Публикувано е едно издание во текот на 2018 година.

Брифовите за политиките се редовни публикации на Finance Think. Тие се производ на целокупната работа на тинк-тенкот и може да произлезат од активностите како што се: проекти, кратки анализи, објавени статии, тркалезни маси и слично. Брифовите за политиките се сметаат за моќна алатка за застапување на Finance Think. Тие интензивно се комуницираат со придружните засегнати страни, преку испраќање до релевантните владини агенции или презентирање на заеднички состаноци и средби и се објавуваат на комуникациските платформи на Институтот.

Во 2018 година публикувани се следниве изданија:

1. *Колкав е државниот, а колкав приватниот трошок за здравство за деца?*
2. *Колку државата издвојува за образование и за социјална заштита на децата?*
3. *Соработуваат ли домашните и странските компании во земјава?*
4. *Повисоката минимална плата и животот: Дали ефектите се позитивни?*
5. *Локални буџети и јавни набавки: Искуства од општините Прилеп, Крушево и Кривопаштани*
6. *Владеењето на правото и економијата: Случајот со данокот на додадена вредност за физички лица во Република Македонија*
7. *Државни пензии: Итни реформи за спас на ПИОМ*
8. *Формализација на неформалните собирачи на отпад*

ФТ коментар е ад-хок публикација на Finance Think. Таа содржи прв и кондензиран коментар на стратешки документи, акциски планови, извештаи и изјави лиферирувани од страна на разни институционални играчи: Владата и нејзините агенции, Европската комисија, ММФ, Светската банка и другите регионални и меѓународни финансиски и економски организации; за прашања што спаѓаат во работниот домен за Finance Think и се сврзани со Македонија. Публикувани се четири изданија во текот на 2018 година:

1. *ФТ Коментар бр. 23 на Извештајот на ММФ за оценка на фискалната транспарентност во Република Македонија, 01 ноември 2018*
2. *ФТ Коментар бр. 22 на Фискалната стратегија на Република Македонија (2019-2021), 28 мај 2018*
3. *ФТ Коментар бр. 21 на студијата „Излез од долгот“ (Алесина, Фаверо и Гиаваззи) во контекст на намерата од Владата за зголемување на персоналниот данок од доход, 20 април 2018*
4. *ФТ Коментар бр. 20 на економскиот дел од Извештајот на Европската Комисија за напредокот на Република Македонија, 17 април 2018.*

ФТ Став е кондензирана и брза реакција на дневните промени во економските трендови и политики. Во 2018, 10 ставови на експертите на ФТ беа публикувани (почнувајќи од последниот):

1. *ФТ Став бр. 36 (Став на Групата Цивитакс) за злоупотребените средства на корисниците на вториот пензиски столб*

2. ФТ Став бр. 35 (Став на Групата ЦИВИТАКС) за предложената даночна реформа

3. ФТ став бр.34 за стапката на сиромаштија во 2017 година

4. ФТ Став бр. 33 за државните капитални инвестиции

5. ФТ Став бр.32 на субвенционирањето на растот на платите

6. ФТ Став бр. 31 (Став на 13 граѓански организации) во врска со наметнување службена регистрација за ДДВ за физички лица

7. ФТ Став бр. 30 на движењата на економските показатели

8. ФТ Став бр. 29 за движењата на просечната плата

9. ФТ Став бр. 28 (Став на 13 граѓански организации) за ДДВ на физички лица

10. ФТ Став бр.27 за издадената еврообврзница

Квалитет на животот во Македонија. Целта на оваа публикација е да става под светло податоци за квалитетот на животот во Македонија. Публикацијата е ад-хок и се темели на анкетни и административни податоци. Секое издание од публикацијата е тематско. Во 2018 година беше публикувано издание бр.2 „Во Североисточна Македонија се живее најтешко“

4.2 Истражување и публикации за политики

Трудови од истражувања. Претставници на Институтот објавија трудови во домашни и меѓународни списанија:

- Petreski, B., Tumanoska, D., Davalos, J. and Petreski, M. (2018) New light on remittances-poverty-health nexus in Macedonia. International Migration, 56(5), p.26-41.
- Petreski, B. and Petreski, M. (2018) Does motherhood explain lower wages for females in Macedonia? Ekonomiska istrazivanja – Economic Research. 31(1), p.352-375.

Студии за политиките. Во текот на 2018, беа публикувани следниве студии за политиките:

1. Анализа на јавните трошења за здравствена заштита за деца во земјата - Маја Парнарчиева Змејкова и Владимир Димковски

2. Анализа на јавните трошења за образование и за социјална заштита на децата во земјата – Благица Петрески и Марјан Петрески

3. Премостување на јазовите и искористување на потенцијалите: Домашните МСП во синџирот на снабдување на мултинационалните компании во земјата – Ива Трајковска и Благица Петрески

4. Оценка на нивото на усогласеност на регионалните политики на државата на благосостојба со Европскиот столб на социјални права – Благица Петрески и Марјан Петрески

5. Анализа на ефектите од измените во Законот за минимална плата – Марјан Петрески и Тереза Кочовска

6. Физичките лица со системот на ДДВ и владеењето на правото во Македонија. Со посебен осврт и предлог-решенија во делот на авторските договори – Марјан Петрески, Марјан Николов, Весна Гарванлиева и Борче Смилевски

7. Локалните буџети и набавки: Квалитативен увид од општините Прилеп, Крушево и Кривогаштани – Деспина Туманоска

8. Одржливост на пензискиот систем во Македонија: Сеопфатна анализа и предлог-реформа со МК-ПЕНС – динамички микросимулациски модел – Благица Петрески и Павле Гацов

9. Ефекти од државните инвестиции во јавното здравство за периодот 2010-2016 година – Билјана Индова и Бранко Аџигогов

10. Вклучување на неформалниот сектор во одржлив систем за управување на отпадот како можност за вработување и за социјално вклучување на ранливите групи – Зоран Шапуриќ, Санела Шкријељ и Блаже Јосифовски

Книги и прирачници публикувани во 2018:

1. Како да ја подобриме иднината? Анализа и предлози за избрани јавни политики во Македонија – Благица Петрески и Деспина Туманоска

2. Истражувачки алатки во економијата. Перспектива на тинк тенк – Марјан Петрески

3. Мои пари, моја одговорност: Прирачник за учество во буџетскиот процес во општините во Македонија – Иван Вчков

4. „Ти имаш право...“ – Регулатива на правата на работниците – Деспина Туманоска

Други публикации. Во 2018, Прирачник за обуки за меки вештини беше подготвен и дистрибуиран до претставниците на домашните МСП кои учествуваа на обука за меки вештини.

4.3 Визуелизации

Графикони и инфографикони. Во текот на 2018, економистите на Finance Think продуцираа 48 графикони и 11 инфографикони на следните теми:

Which are the key gaps for cooperation between domestic and multinational companies?

- Кои се клучните јазови за соработка помеѓу домашните компании и мултинационалните компании во земјата?
- Рецепт за преживување
- Сиромаштијата Владина, богатството лично
- Како се трошат општинските пари во Прилеп, Крушево и Кривогаштани?
- Дали добивате дел од вашата плата во кеш?
- Лига на шампиони
- Која е причината за технолошкиот јаз помеѓу домашните мали и средни претпријатија (МСП) и мултинационалните компании (МНК)?
- Јаз на стандардизација и имплементирање на сертификати помеѓу мултинационалните компании (МНК) и домашните мали и средни претпријатија (МСП)
- Расходи за деца и млади vs расходи за стари лица
- Календар на општински буџет
- Банкарска аритметика

Графиконите се комуницираат преку социјалните мрежи, а инфографиконите се поставуваат на платформата Фликр, а потоа се дисеминираат преку други канали.

Let's chat economics! Во 2018 година подготвивме 3 изданија на овој продукт, кој на визуелен начин, низ разговор помеѓу две лица, истакнува значајни информации поврзани со тековни економски теми:

- Услови за добивање минимална плата
- ЕУ и ние
- Јавни настани за програми за буџети

Видеа. Четири видеа се продуцирани во текот на 2018 и може да се најдат на YouTube каналот на ФТ:

- Работнички права
- Јазовите помеѓу домашните и мултинационалните компании

- Моето сиромашно семејство
- Дали животот во Македонија е најевтин?

GIFs. Пет графички формати поврзани со ДДВ за физички лица се продуцирани и комуницирани преку платформата GIPHY во текот на 2018.

Веб платформи. Како резултат на веќе спроведените проекти, следните веб платформи беа изградени и/или надградени во текот на 2018:

- www.odkrusevo.mk - Веб платформа на Здружението „Крушевска жена“, прозивод на проектот „Зајакнување на жените од Крушево преку мини здружување за продажба и промоција на традиционални производи“
- www.siromastija.mk - Веб платформа што ги поврзува социјалните програми и нивните корисници.
- www.edplako.mk - Веб платформа што ја мери фер платата и има за цел намалување на родовиот јаз во плати во Македонија.
- www.sledigiparite.mk - Веб-платформа која обезбедува информации за буџетите на 15-те најголеми општини во Македонија.
- www.vrabortime.mk - Веб платформа што дава информации поврзани со проектот „Унапредување на активното вклучување маргинализираните лица исклучени од пазарот на труд“.
- www.doznaki.mk - Оваа платформа содржи податоци, истражувања и ги поврзува дознаките и иследувањето во земјите од Западен Балкан.
- <http://grupacivitax.wixsite.com/home> - Веб-страницата на групата CIVITAX.

5. Други форми на застапување и комуникација

5.1 Медиуми

Нашите мислења и резултати од анализите ги споделувавме и со медиумите, од што произлегоа бројни изјави, интервјуа и статии, преку што продолживме да ја негуваме блиската соработка со медиумите. Претставници на Finance Think преку изјави беа редовно застапени во повеќето водечки печатени и електронски медиуми како: Капитал, Телма, ТВ 24, Сител, Нова Македонија, АлсатМ, Макфакс, РесПублика, Ал Џезеира Балкан и многу други. Соработката со локалните медиуми беше дополнително зајакната во текот на 2018.

5.2 Веб страна

Веб страната е нашата најчесто користена алатка за информирање на јавноста за нашите истражувања, анализи, настани, мислења, публикации, учествувања на конференции и сл. Во текот на 2018, веб страната **беше посетена од 25,253 посетители, или во просек, по 69 лица дневно**. Веб платформата е поврзана и со двата блага: „Блог на слободоумната економска мисла“ и „Економски разговори-информативен поглед“ и редовните информации на социјалните мрежи: Facebook, LinkedIn и Twitter.

5.3 Блог платформи

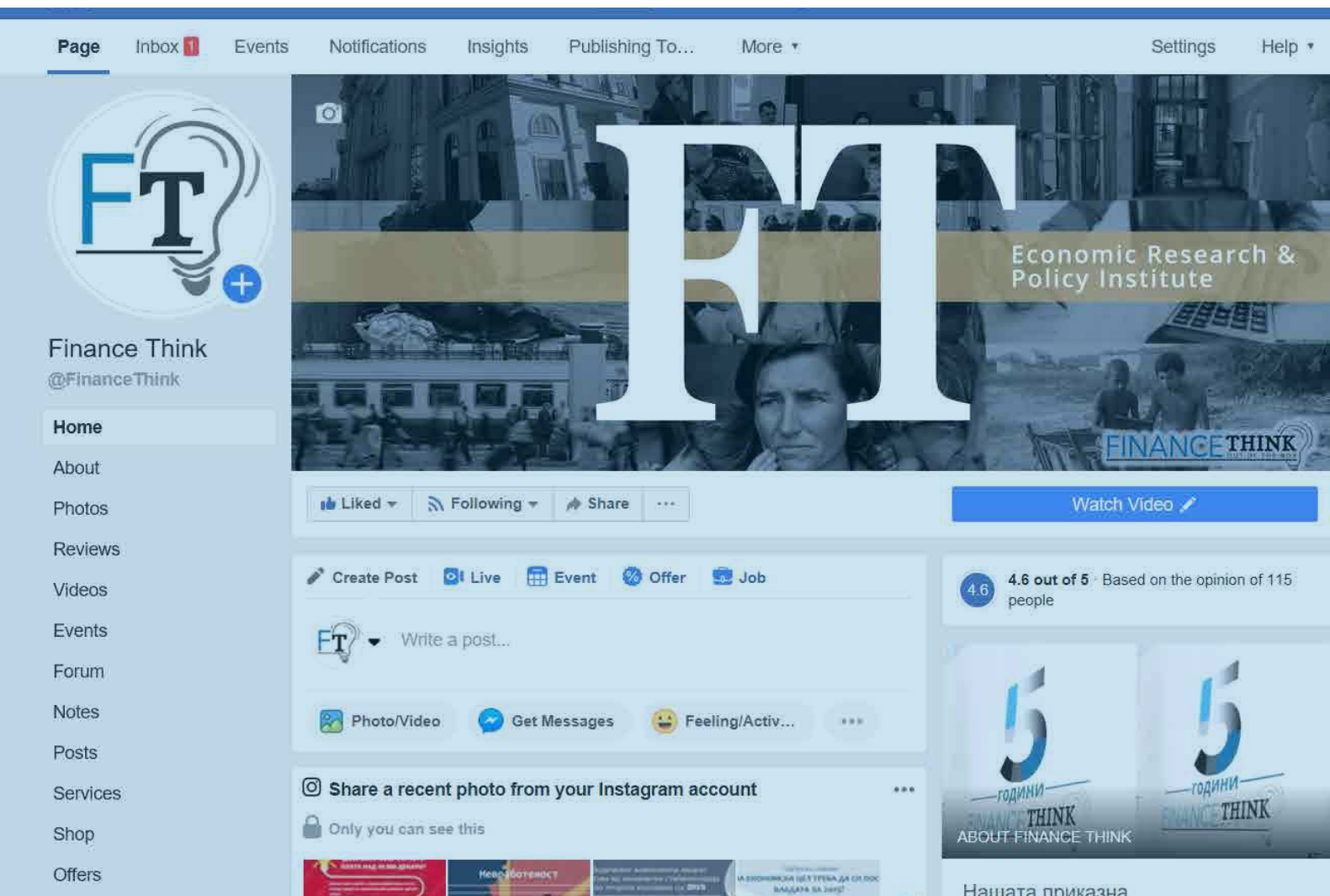
Институтот ги искажува своите ставови за тековни економски теми и поттикнува јавна дебата за економските процеси преку неговите блог платформи. Во 2018 година, тимот напиша блог пост “Локално буџетирање - дали граѓаните на Прилеп, Крушево и Кривопаштани учествуваат во процесот?”.

5.4 Социјални медиуми

Finance Think активно ги користи социјалните мрежи Facebook, LinkedIn и Twitter.

Следниве статистички информации се однесуваат на профилот на Facebook:

- Институтот имаше 20,911 Facebook пријатели на крајот на 2018, што претставува раст од 12% во споредба со крајот на 2017
- Во текот на 2018 беа постирани повеќе од 1000 информации, линкови, видеа, анализи, графикони, и наши ставови за економски теми од земјава и регионот, што е приближно исто ниво одржувано во однос на претходната година
- Во текот на 2018, времепловот на Finance Think беше посетен од над 14.000 посетители, што е еднакво на, во просек, 39 посети на ден, приближно исто како и во претходната година
- Просечниот дневен досег на постовите на профилот беше 1.750, со исклучување на спонзорираниите постови, што претставува речиси 15% намалување во однос на претходната година
- Просечните дневни кликувања на која било од нашите содржини е 236

6. Настаните за поттикнување јавна дебата

Настаните претставуваат значајна нишка на нашата комуникациска стратегија и напорите за поттикнување јавна економска дебата во Македонија.

6.1 Економски форуми

Целта на економскиот форум, покрај поттикнување на јавната дебата за актуелна тема, е да претстави некој производ од Finance Think, вклучувајќи но не ограничувајќи се на: книга, студија за политиките, интернет платформа, видео производ и сл. Во март 2018 година се одржа економскиот форум **“Македонската економија помеѓу визија и дилема: Предизвици за економските политики”**, во кој беа опфатени два панели: 1) Клучните носители на политиката (г-дин Кочо Анѓушев, вицепремиер за економски прашања и г-дин Драган Тевдовски, Министер за финансии) и претставници на меѓународни организации (г-дин Себастијан Соса, ММФ и г-дин Марко Мантованели, Светска банка) дискутираа за актуелната економска состојба во земјата и 2) претставници на бизнис секторот дискутираа за економските политики поврзани со нивните дејности. За време на форумот беше промовирана книгата “Како да ја подобриме иднината? Анализа и предлози за избрани јавни политики во Македонија”.

6.2 Тркалезни маси

Целта на тркалезните маси е да поттикнат критичка дебата за одредена тема која најчесто произлегува од тековните истражувања. Во 2018, беа организирани следниве тркалезни маси:

- **Мегалополис – идеи за регионален развој.** Finance Think, во соработка со Универзитетот Американ колеџ Скопје и Македонската академија на науките и уметностите, ја организираше оваа панел дебата на 19 декември, на која што претставници на Академијата (г-дин Таки Фити и г-дин Владо Камбовски), претставници од академскиот сектор (г-дин Марјан Бојациев и г-дин Изет Зекири) и министерот за транспорт и врски, г-дин Горан Сугарески, споделуваа идеи за економските политики што би можеле да доведат до економски развој во регионот, спречување на миграција и создавање средна класа.

- **Минимална плата – нов закон, нови предизвици.** Оваа тркалезна маса се одржа на 7 декември во Прилеп, во рамките на проектот “Анализа на влијанието на регулативата: Ефектите од промената на Законот за минимална плата”. Тереза Кочовска ги презентираше активностите и резултатите од проектот, а другите говорници дискутираа за мислењата на работодавачите и вработените во врска со измените во Законот за минимална плата. На оваа тркалезна маса беа следните говорници: Димитар Николоски (Економски факултет, Прилеп), Ирена Јакимовска (Регионална деловна комора) и Љубица Дековска (Сојуз на Синдикати на Македонија).
- **Домашните МСП – главни добавувачи на мултинационалните компании.** Оваа тркалезна маса се одржа на 26 ноември во рамките на проектот финансиран од ЕУ “Премостување на јазовите меѓу домашните МСП и мултинационалните компании во земјата”. Главен говорник на настанот беше вицепремиерот за економски прашања, г-дин Кочо Ангџев, кој дискутираше за напорите на Владата за поврзување на домашни и странски компании, а претставници на домашни компании (Ариљеметал ДОО Скопје и Раде Кончар Скопје) и странски компании (Кемет електроникс и Аптив сервисес) дискутираа за нивната соработка со странски и домашни компании.
- **Физичките лица во системот на ДДВ. Кој е за правна неизвесност?** На оваа тркалезна маса организирана на 10 октомври беше промовирана студијата “Физичките лица со системот на ДДВ и владеењето на правото во Македонија”, подготвена од групата CIVI-TAX.
- **Каде е Македонија на патот кон ЕУ во социјалните постигнувања?** Тркалезна маса организирана на 26 септември, на која нивото на усогласување на регионалните политики на државата на благосостојба со Европскиот столб на социјални права беше дискутирано од Жарко Сунџерич од Центарот за социјална политика Белград и Ива Трајковска од Finance Think. За време на настанот беа презентирани стручни мислења од Бојана Нацева (Светска банка), Александар Лазовски (УНИЦЕФ) и Гордана Мајнова (Министерство за здравство).

- **Квалитетни податоци и анализи – основа за ефективни економски политики. Реалност или предизвик?** Оваа тркалезна маса се одржа на 28 јуни во Скопје со цел да се промовира истражување базирано на докази како важен чекор за создавање на ефективни политики и да се презентира прирачникот “Истражувачки алатки во економијата. Перспектива на тинк-тенк”.

- **Локалните буџети и набавки: Искуства од општините Прилеп, Крушево и Кривогаштани.** Оваа тркалезна маса се одржа на 19 мај во Крушево, со цел да се промовираат наодите поврзани со проектот и да се поттикне економска дебата за локалните буџети. Главни говорници на настанот беа градоначалниците на општина Крушево и општина Кривогаштани и претставници од општина Прилеп.

6.3 Работилници

Целта на работилниците е директен трансфер на вештини на непосредните таргет групи. Тие обично се организираат во рамките на тековните проектни активности. Во 2018 година, Finance Think организираше осум работилници:

- **Инфо-сесија за правата од работен однос** – Информативна сесија организирана во Прилеп, за да се подигне свеста на работниците за нивните права кои произлегуваат од вработувањето - 3 ноември.

- **Обука за презентациски и комуникациски вештини за поврзување на домашните со странските компании** - Дводневна обука за претставници на домашни мали и средни претпријатија беше организирана во Скопје, на 24 и 25 октомври

- **Обука за промоција и презентација на производи и услуги пред потенцијални купувачи и претставување на саем** - Дводневна обука за претставници на домашни мали и средни претпријатија беше организирана во Скопје, на 15 и 16 октомври.

- **Обука за меки вештини за вмрежување помеѓу домашните со странските компании** – Обука организирана во рамките на проектот “Премостување на јазовите помеѓу домашните МСП и мултинационални компании” за претставници на домашните МСП, одржани на 5-ти октомври.

- **Обука за обучувачи за партиципативно буџетирање** - работилница одржана на 4 мај, да ги обучи членовите на мрежата FISCAT да бидат идни обучувачи за партиципативно буџетирање.

- **Анализа на податоци и толкување на резултатите и нивно преточување во стратегии и планови** - На 9 март, се одржа работилница за аналитичари во владините институции, за да ги подобрат нивните вештини за анализа на податоци, клучна алатка за создавање ефективни економски политики.

- **Анализа и интерпретација на податоци и наоди** - работилница наменета за економски новинари се одржа на 2 март.
- **Обука за партиципативно буџетирање** – десет обуки за партиципативно буџетирање беа спроведени на локално ниво во општините: Ѓорче Петров, Кавадарци, Крива Паланка, Прилеп, Крушево, Росоман, Куманово, Сарај, Неготино и Кривогаштани.

6.4 Годишна панел дебата

Годишната панел дебата е централен годишен настан посветен на актуелната економска тема која се одржува во декември секоја година. Со неа се прославува роденденот на Finance Think и се свикува состанокот на Годишното Собрание на Институтот. Оваа година, на 13 декември, беше организирана годишната панел-дебата **“ Колку државата инвестира во децата ”**, каде што главни говорници беа министерката за труд и социјална политика, Мила Царовска, министерот за здравство, Венко Филипче и Бенџамин Перкс од УНИЦЕФ.

6.5 Конференции за печат

Целта на конференциите за печат е да објават нов резултат **и/или нови наоѓања, и врз основа на тоа да ги советуваат носителите на политиките и/или да препорачаат промена на некоја политика/закон**. На 9 февруари беше организирана прес конференција “Државни пензии: Итни реформи за спас на ПИОМ”, со цел да се презентира студијата “Одржливост на пензискиот систем во Македонија: сеопфатна анализа и предлог за реформа со динамичен микросимулациски модел МК-ПЕНС”. Студијата беше развиена во рамките на проектот FISCASST +, поддржан од Британската амбасада.

7. Мониторинг и евалуација

Различните форми на публикации, визуелизации, појавувања во медиумите и комуникација преку социјалните мрежи, како и бројните настани, го создадоа влијанието на Finance Think.

7.1 Промени во политиките

Резултатите и заклучоците од спроведените истражувања и анализи, преточени во конкретни препораки за промени во политиките беа дисеминирани до носителите на политики, и перманентно го хранеа јавниот дискурс. Анализата на трошоците и придобивките на Finance Think покажа дека социјалната мерка “додаток за трето дете” генерира повеќе трошоци отколку бенефиции и во ноември 2018 година, Владата ги објави своите намери да направи промени во Законот за детска заштита, со укинување на членот поврзан со овој додаток. Стапувањето на сила на одлуката беше одложено за 10 месеци, откако ја загреа политичката дебата со силни спротивставени ставови.

Препораките на Finance Think дека Владата треба да донесе подзаконски акт со кој ќе се регулираат прашањата за деловната активност, независноста во водењето на деловната активност, континуитетот на деловната активност, појавата на понуда на деловна активност и правото на одбивање на ДДВ, кои се релевантни за физички лица, беа позитивно поздравени од страна на носителите на политиките во ноември 2018 година, по период на молк за ова прашање. Во рамките на Министерството за финансии формирана е работна група која произведе Упатство за подобро информирање на физичките лица за системот на ДДВ. Упатството е продукт на консултативен и дебетен процес помеѓу Министерството за финансии, Управата за јавни приходи и Групата Civitax и ги вклучува нашите клучни препораки.

Препораките на Finance Think кои се однесуваат на реформирање на пензискиот систем - во услови на постојано влошување на пензискиот дефицит - беа насочени кон релевантните закони, пред сè Законот за придонеси за социјално осигурување. Промените се направени во заменските стапки, како и во социјалните придонеси зголемени за 0,5%. Иако при создавањето на предложената реформа, таа беше воглавно блиска до предлозите на Finance Think, сепак не вклучуваше некои елементи (како најавеното зголемување на старосната граница за пензионирање), додека други елементи беа спроведени во поблага форма, најверојатно поради тоа што Владата предвиде повеќе политички трошоци од поригорозни промени.

Препораките на Finance Think кои се однесуваат на реформирање на системот на социјална помош, кои беа презентирани на јавноста кон

крајот на 2017 година, исто така беа прифатени и во новите предложени закони за социјална заштита и заштита на децата. Владата воведо малку изменета структура на новата програма за социјална помош, вкупниот износ за едно четиричлено семејство изнесуваше 10.600 денари, додека пак износот на Finance Think беше моделиран на 10.800 денари, како износ што продуцира поволен развој и резултати на пазарот на работна сила.

Ставот на Finance Think за повисока граница на персонален данок на доход - во прогресивна форма иницирана од Владата беше конечно прифатен. Првичниот предлог беше дека границата за повисока стапка треба да се постави на 60.000 денари, додека после жестоката дебата, беше поставена на 90.000 денари. Друг важен аспект за кој се залагаше Finance Think е јасната намера за искористување на дополнително собраните средства, односно за нивно продуктивно насочување кон најсиромашните делови при распределбата на приходите, со што прогресивниот данок ќе го оправда неговото воведување, односно значително ќе придонесе за намалување на нееднаквоста во приходите. Таквата намера беше јасно искажана од владата, најавувајќи дека овие дополнително собрани средства ќе бидат искористени за финансирање на реформирање на програмата за социјална помош.

Минималната плата исто така беше тема за дискусија во текот на 2018 година, следејќи ги дискусиите од 2016 и 2017 година. Политичката партија СДСМ формираше влада во јуни 2017 година со клучно ветување што потекнува од декември 2016 година, или уште порано, дека минималната плата ќе се зголеми на 16.000 денари. Finance Think го задржа својот став, заснован на податоци и докази, дека таков голем чекор ќе го наруши создавањето работни места, може да изврши изедначување на платите и оттука негативно да влијае на попродуктивните работници кога ќе сфатат дека помалку продуктивните работници им се доближуваат со нивното ниво на плата. На крајот од 2018 година, не се дискутираше за позначајно

Мила Царовска

@carovska.mila

Home

About

Posts

Photos

Videos

Like

Following

Share

Мила Царовска

February 8 at 7:30 PM · 🌐

Според анализата на Finance Think, социјалната програма #ИмајТретоДете генерира повеќе трошоци од придобивки.

ИМАЈ ТРЕТО ДЕТЕ ПРИДОБИВКИ VS ТРОШОЦИ

Родителски додаток за трето дете

8048 денари
и се исплата 10 години

Вкупно корисници на
родителскиот додаток
за трето дете:

1898
2009
година

21387
2015
година

понатамошно зголемување на минималната плата, покрај прилагодувањето што беше спроведено во 2018 година на ниво од 12.165 денари, што е далеку од првичното ветување.

Исто така, Finance Think има влијание врз локалните политики. Препораката дека локалните заедници треба да бидат транспарентни во процесот на јавни набавки, преку објавување на Планот за спроведување на јавните набавки, беше имплементирана од општините Прилеп, Крушево и Кривогаштани.

Голем број други прашања, кои се од долгорочен или од секојдневен интерес, беа дел од дебатата во 2018 година. За повеќето од нив, Finance Think го искажа своето мислење и став, за што носителите на политиките изразија соодветно вреднување, користејќи ги аргументите во јавна расправа и во понатамошното соодветно изразување во политиките.

7.2 Промени во таргет групите

Во насока на постигнување директно влијание врз таргет групите, Finance Think презеде теренски активности и иницијативи со таргет групите/засегнатите страни. Во 2018 година, нашата главна таргет група беа домашните мали и средни претпријатија, чишто претставници стекнаа вештини и знаења за воспоставување на деловни односи со мултинационалните компании кои работат во земјата. Петдневна обука за подобрувања на меки вештини (презентациски и комуникациски вештини и промоција и презентација на производи и услуги на потенцијалните купувачи и саемска изложба) беше одржана со повеќе од 40 лица, претставници на 25 домашни мали и средни претпријатија.

Finance Think спроведе еднодневни работилници за статистички анализи и толкување на податоци, наменети за аналитичари во владините институции. Учесниците стекнаа нови знаења и вештини за квалитативна и квантитативна анализа на податоци и најважно, стекнаа вештини за трансформирање на резултатите во стратегии и планови кои треба да ги подобрат политиките. Слично, Finance Think работеше и со економски новинари кои на еднодневна работилница стекнаа вештини за анализа на податоци и нивна интерпретација во визуелни продукти разбирливи за пошироката јавност.

Работата на терен беше спроведена со организациите членки на FISCAST мрежата, на локално ниво. Во текот на обуката за обучувачи, многу локални организации стекнаа вештини за да станат обучувачи за партиципативно буџетирање, активност што водеше до организирање на седум дополнителни обуки каде што локалните засегнати страни (носители на политики, бизнис сектор, граѓански организации и граѓани) се сретнаа со процесот на партиципативно буџетирање.

7.3 Промени во јавниот дискурс

Finance Think продолжи да биде главен извор за информирање на јавноста и да поттикнува економска дебата. Економистите на Finance Think зборуваа во сите главни медиуми, за економски прашања. Се проценува дека ФТ беше цитиран во медиумите, во просек, по 4 пати неделно. Речиси сите клучни пораки кои Институтот се обиде да ги пренесе во јавноста го предизвикаа вниманието на медиумите, со неколку уникатни новинарски извештаи/стории во главните медиуми.

Организацијата на бројни настани во населени места надвор од Скопје, придонесе кон воспоставување нови и продлабочување на старите соработки со неколку локални медиуми. Претставници на Институтот беа гости и дадоа изјави за неколку локални медиуми: ТВ Кисс Тетово, ТВМ Охрид, ТВ Тера Битола, ТВ Визија Прилеп, ТВ РТК Кавадарци, Радио Пела, Прилепските веб портали Революционер и 10без10 и слично.

Генерално, работата на Finance Think ја турка јавната дебата напред, од субјективна и без докази, со зголемено воведување (и прифаќање) на таквите елементи. Вклучувањето на квантитативни проценки и други докази добиени преку истражување во јавна дебата помогна во одржувањето на објективност и баланс во политички турбулентните времиња.

7.4 Квалитативна и квантитативна евалуација

Засновано на нашите проценки за влијанието на напорите врз носителите на политики, непосредните таргет групи и јавниот дискурс, се проценува дека таргетираното влијание во 2018 година се зголеми 12.5% во однос на претходната 2017 година, додека зголемувањето во споредба со 2016 година изнесуваше 80,3%.

Проценките сугерираат два клучни заклучоци: i) влијанието се доближува до својата стабилна состојба, со оглед на тоа што се одржува или малку се зголемува во 2018 година во споредба со претходната година; и ii) со текот на времето, структурата на влијанието се премести од публикации кон медиумски појавувања, односно заживување на појавувањето во медиуми на постоечки публикации и визуелни производи (интензивна маргина), наместо произведување повеќе такви резултати (екстензивна маргина). Деталите се прикажани во следната табела:

Табела 1: Квантитативно мерење на вкупното влијание

	Број на...		Пресметано влијание (0 = нема влијание 10 = многу големо влијание)			Зголемување на влијанието во 2018 во однос на 2017		
	2017	2018	На непосредните групи	На носителите на политики	На јавниот дискурс	На непосредните групи	На носителите на политики	На јавниот дискурс
ПУБЛИКАЦИИ	37	44	0	7.0	5.6	0.0%	-4.1%	-12.9%
Макроекономски монитор	4	4	0	4	8			
Графометрикс	3	1	0	4	10			
Бриф за политиките	3	8	0	10	6			
FT Коментар	4	4	0	8	4			
FT Мислење	12	10	0	10	10			
Трудови	2	2	0	5	2			
Квалитет на живот	1	1	0	5	8			
Студија на политиките	2	10	0	10	4			
Книги	2	4	0	4	2			
Друго	5	1	0	8	4			
ВИЗУЕЛИЗАЦИИ	70	76	4.6	6.8	8.1	-9.7%	-6.1%	2.4%
Графикони	47	48	2	2	10			
Инфографикони	12	11	4	6	10			
Видеа	4	3	10	6	10			
ГИФ-ови	1	4	8	6	10			
Веб платформи	6	5	4	2	8			
Let's chat economics	0	7	4	6	10			
НАСТАНИ	26	35	4.6	8.4	6.0	-23.7%	-8.5%	7.1%
Економски форуми	2	1	2	8	10			
Тркалезни маси	7	7	1	10	10			
Работилници	9	8	10	4	0			
Директни средби со носителите на политиките и/или непосредните групи	7	12	10	10	0			
Број на изменети регулативи	1	7	10	4	0			
ПОЈАВУВАЊЕ ВО МЕДИУМИ	165	208	3.3	7.3	9.3	26.2%	26.1%	28.2%
Број на изјави во медиуми	155	102	2	4	10			
Број на цитирања во медиуми	.	151	2	4	10			
Интервјуа и учества во емисии	3	12	4	10	10			
Блогови	7	1	4	8	8			
ЗГОЛЕМЕНО ВЛИЈАНИЕ ПО ГРУПИ						2.3%	9.3%	17.5%
ВКУПНО ЗГОЛЕМЕНО ВЛИЈАНИЕ						12.5%		

Следната табела го дава остварувањето на таргетите од Стратегијата за мониторинг и евалуација 2018-2020. Како што може да се увиди, скоро сите индикатори се остварени, а во многу случаи и значајно надминати.

Табела 2: Евалуација на постигнувањето на целите на Finance Think

Цели и резултати	Цел	Индикатор	Основа	2017 Реализација	2018 Реализација
Цел 1: Да придонесе за подобрени економски политики и реформи преку продуцирање докази, базирани на економско истражување и водени од економски податоци					
Долгорочни резултати	1.1. Зголемена понуда на економско истражување	Број на главни истражувачки резултати што може да се артикулираат во препораки за политиките	3-4	5	11
	1.2 Зголемен капацитет на главните засегнати страни (вработени, Советодавен одбор, експерти, обучени лица и НВО) за разбирање и/или спроведување економски анализи и употреба на економски податоци	Број на засегнати лица	25	27	32
	1.3 Зајакнат процес на проверка на квалитетот	Број на спроведени внатрешни и надворешни контроли	10 внатрешни 3-4 надворешни	12 4	18 10
Краткорочни резултати	Зголемен број на ФТ истражувачки публикации (студии за политиките, трудови, книги/прирачници)	Број на истражувачки публикации	10	11	14
	Зголемен број на ФТ регуларни публикации (Макро-монитор, Графометрикс, ФТ Коментар, Брифови и сл.)	Број на регуларни публикации	30	35	27
	Зголемен број на ФТ визуелни публикации (графикони, инфографикони, ГИФ, видеа и сл.)	Број на визуелни публикации	60	76	78
	ФТ публикациите се:				
	• Извор на информации • кредибилни	% на лица кои одговориле „во некоја или во голема мера“	70%	71.1%	100%
	Зголемен број на надворешни експерти кои учествуваат во ФТ проекти	Број на експерти	10	17	12
	Зголемен број на новинари кои учествуваат во ФТ проекти, пишувајќи за локалната и/или регионалната економија	Број на новинари кои пишуваат за економски/социјални прашања базирани на наодите и производите на ФТ	10	14	15

	Зајакната соработка со тинк тенкови, особено за економски/социјални прашања од други земји	Број на тинк тенкови од други земји со кои ФТ соработува за економски прашања Број на тинк тенкови со кои ФТ соработува интензивно (на пример на одреден проект)	10 3	12 5	11 4
	Генерирани нови податоци	Број на применети инструменти за собирање податоци (анкети, фокус групи, интервјуа, и сл.)	5	6	8
	Зголемен износ на веб ресурси (податоци, докази, истражувања, регулативи)	Се одржува бројот на веб-платформи	5	5	7

Цел 2: Да се зголеми ефектот што производите (работата) на Finance Think го има врз целните групи (вештини), економските носители на политики (политики и реформи) и општеството (свесност)

Долгорочни резултати	2.1. Зголемена примена на резултатите од истражувањата од страна на носителите на политики	Број на ФТ главни препораки ставени на разгледување од страна на владата Одредено прашање е ставено на агендата на носителите на политики Одредено прашање се дискутира или е вработено поразлично заради работата на институтот	NA	Зголемувањето на прашањата за минимална плата одложувањето на воведувањето на прогресивното оданочување и намерите за воведување на минимален гарантиран доход беа вработени базирани на работата на ФТ.	Прашањата за додаток за трето дете, физичките лица во системот на ДДВ, реформата на системот за социјална помош, реформата на пензискиот систем, елементите во воведувањето на прогресивниот данок на доход, минималниот платен дискурс и политиките за јавни набавки на локално ниво се вработени врз основа на работата на ФТ. Погледнете го делот 10.1 за понатамошни детали.
	2.2 Зголемено влијание на истражувањата и материјалите на ФТ врз Македонската економија и економски политики	Број на владини потези во линија со препораките/ставовите/советите на ФТ	Неколку потези	Исто како претходно. Дополнително, многу други потези од помала значајност беа во линија со препораките на ФТ.	Исто како претходно. Дополнително, многу други потези од помала значајност беа во линија со препораките на ФТ.

	2.3.Зголемено позитивно влијание на работата на ФТ врз непосредните целни групи	% на непосредни целни групи кои изразиле задоволство од учеството во активност на ФТ (обука, семинар, работилница, ре-грант, и сл.)	70%	88%	92%
	2.4. Зголемена дебата за економски прашања	Број на појавувања и цитирања во медиуми	150 20	195 40	253 35
Краткорочни резултати	Зголемена доверба во истражувањето и ставовите на ФТ за економски прашања	Број на прегледи на ФТ постови на социјалните медиуми, број на следачи на ФТ фејсбук и твитер сметки, постови на ЛинкдИн	ФТ следачи, 18.500	18.704	20.911
			Твитер следачи, 100	129	317
			Вклучување во ФБ пост, 20.000 неделно (просек)	21.143	16.176
			ФБ постови, 5 неделно	10	9
			Посети на ФБ страна, 1.000 месечно (просек)	1.386	1.166
			ЛинкдИн постови, 2 неделно (во просек)	4	2
		% на ФТ производи публикувани во популарни медиуми	50%	90%	90%
	Јавните настани на ФТ, на економски прашања (економски форуми, тркалезни маси, прес кафе, и сл) се посетени и позитивно оценети од релевантни владини носители на политики	Одреден број и квалитет на фидбек од носители на политики за настаните на ФТ (на пример, писма од влада со ветување дека ќе се искористат препораките на ФТ/ усвојување на одреден официјален документ)	3 повратни информации од службеници (на брифови за политики или покана за соработка)	5	7 Бројни повратни информации беа добиени, од кои голем дел неформално, во текот на средбите со носителите на политиките во различни прилики.
		% од јавните настани на ФТ на кои присуствуваа владините релевантни носители на одлуки (или број на експерти)	На 70% од јавните настани ФТ присуствуваа владини релевантни носители на одлуки	70%	85%
	Зголемен број на појавувања во медиуми (изјави, интервјуа, ставови и сл)	Број на медиумски појавувања	50	70	114
	Зголемен број на цитирања на истражувањата во медиумите	Број на медиумски цитирања	100	135	151

	Публикациите на ФТ: • ја зголемуваат свесноста • поттикнуваат дебата	% на лица кои одговориле „во некоја или во голема мера“	40%	43.2%	88%
	Зголемен број на двигатели на јавното мислење кои учествуваат на јавните настани на ФТ	Број на двигатели на јавното мислење кои учествуваат на настаните на ФТ	N/A	Настаните на ФТ поттикнуваат широко внимание, помеѓу учесниците и медиумите. Главните носители на политики и влијателни лица во јавниот дискурс учествуваат, главно како говорници	Настаните на ФТ поттикнуваат широко внимание, помеѓу учесниците и медиумите. Главните носители на политики и влијателни лица во јавниот дискурс учествуваат, главно како говорници Погледнете ги делот 10.3 и 10.4 за понатамошни детали за ова.

Цел 3: Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, да има посилно влијание врз економските реформи и врз ефектите од економските политики врз граѓаните

Долгорочни резултати	3.1 Зголемена побарувачка за истражувачките материјали на ФТ од страна на владата, бизнисот и меѓународната заедница (зголемена релевантност на истражувачките материјали)	Барање од страна на владата, бизнисот и меѓународната заедница за спроведување истражување	3 барања за спроведување истражување од владата, деловната и меѓународната заедница	4	6
	3.2 Финансиска одржливост на ФТ	Подобрена финансиска одржливост (зајакнато прибирање финансиски средства)	Стапка на Прифатени апликации (>25%)	29%	30%
		Имплементација на ревизорски препораки	100% од препораките се имплементирани	100%	100%
	3.3 Подобен квалитет на публикациите на ФТ	Засегнатите страни кои учествуваат во анкетата за јавно мислење на ФТ даваат позитивна оценка за материјалите на ФТ (% на оние кои одговориле „да, во голема мера“)	70%	71.1%	88%
	3.4 Зголемен капацитет за оперативни и стратешко планирање	Сите оперативни и стратешки планови се дизајнирани, нивното исполнување се мониторира	Yes / No	Yes	Yes

Краткорочни резултати	Зголемена побарувачка за истражувачките материјали на ФТ или за повратна информација од страна на владата, имплементација на проекти заедно со владата	Повратна информација од владата	Најголем дел од повратните владини информации се позитивни	Yes	Да. Сепак, претставник на ФТ се соочи со негативен настан кога клучен носител на политиките осуди одреден ФТ производ со критички поглед на актуелната политика. По дадено кратко објаснување, носителот на политиките се извини за тонот и погрешниот впечаток.
	ФТ продуцира позитивни општествени промени	Просечна оцена на лицата кои одговориле на скала од 1-9 (1=целосно негативна, 5=нема промена, 9=целосно позитивна)	6.5	7.6	7.4
	ФТ провоцира доверба кај засегнатите страни	% на лица кои одговориле „Целосно верувам“ или „Верувам во одредена мера“ на скала од 1-5 (1=целосно верувам, 3=индиферентен, 5=целосно се сомневам)	80%	97.4%	94%
	Зголемена транспарентност и фискална дисциплина преку подобрување на сметководствените политики и годишно јавно известување	Исполнување на ревизорски препораки	Ревизорски препораки: 100% исполнети	100%	100%
	Имплементација на процедури насочени кон обезбедување квалитет на истражувачките материјали како и осигурување на доволен број на квалификувани аналитичари	Зголемена доверба во истражувањата и материјалите на ФТ	100% од истражувањата и материјалите се внатрешно рецензирани 100% од студиите за политики се надворешно рецензирани	100% 100%	100% 100%
	Подобрени процедури за стратешко и оперативно планирање и евалуација	Учество на засегнати страни во планирање и евалуација	80% од засегнатите страни учествуваат во планирање и евалуација	90%	Сите внатрешни засегнати страни учествуваа во вакви активности. Во текот на 2018 година, ФТ не организираше такви активности за надворешни засегнати страни.

	Зголемени вештини во ФТ	Зголемување на вештините на тековно вработените во ФТ	50% од вработените во ФТ завршиле обука и курсеви за надградба на нивните вештини	75%	50%
		Вработување нови лица	NA	Ниедно	3, да ги заменат лицата кои заминуваат
		Број на усвоени најдобри практики од водечки странски тинк тенкови откако вработените учествувале во проект	1	1	1
	Подобрена соработка помеѓу ФТ и тинк тенковите, посебно за економски / социјални прашања од други земји.	Број на тинк-тенкови од други земји со кои ФТ соработува во економски прашања	10	10	10
	Зголемена поставеност на меѓународната академска сцена, преку учество на регионални и меѓународни форуми, конференции и мрежи	Број на учества на регионални/ меѓународни форуми/ конференции, слични настани	5	8	7

8. Мрежа и соработка

Во текот на оваа година, Институтот соработуваше со широк круг економисти, носители на политики, странски експерти, други истражувачки центри и граѓански организации и универзитети од земјата и странство.

8.1 Членства

Институтот продолжи да ги користи бенефитите од членството во пет меѓународни институции/платформи: Европската повелба за истражувачи, UNCTAD Virtual Institute Geneva, IDEAS/Repec, Глобална мрежа на млади и Меѓународно партнерство за буџет, CAMMIGRES – Мрежа за истражување на миграцијата во рамки на Универзитетот Кембриџ, со цел да ја подобри експертизата во истражувањето, како и да ја прошири мрежата на соработка со глобалните истражувачи.

Во 2018 година, Finance Think и 12 други граѓански организации, ја основаа мрежата на ЦИВИТАКС која има цел да поттикне иницијативи, да ги анализира и истражува, како и да ги застапува фискалните прашања, во најширока смисла на зборот, кои се однесуваат на организациите на граѓанското општество, академските институции и физичките лица, како и да го претставува правото на правна сигурност во оваа област како човеково право.

8.2 Меморандум за соработка

Finance Think продолжи да ги користи придобивките од потпишаните Меморандуми за соработка со следниве домашни и меѓународни истражувачки центри:

- *Државниот завод за статистика*
- *Народна Банка на Република Македонија*
- *Фондација за развој на економијата (ФРЕН) од Белград, Србија*
- *Центар за истражувања на пазарот на труд, дистрибуција и општество (CITRADIS), од Буенос Аирес, Аргентина.*
- *Бајес Груп – Центар за истражувања базирани на Бајес методот од Ла Паз, Боливија*
- *Институт за општествени науки и хуманизам од Скопје.*

8.3 Консултативни процеси

Во текот на 2018 година, Finance Think учествуваше во консултативни процеси со Светска банка, Делегација на ЕУ во Скопје, Програмата за развој на Обединетите нации - УНДП, Меѓународната организација на трудот и сл.

Покрај тоа, учествувавме и во јавната дебата и консултациите за Предлог-буџетот за 2019 година и во консултациите за реформа на персоналниот данок на доход предложен од Министерството за финансии.

9. Градење капацитет

Во изминатата година, Finance Think континуирано вложуваше во градењето на капацитетите, при што активно соработуваше со истражувачи врз основа на постојан и хонорарен договор и врз основа на изведување практична работа. Тимот учествуваше и на бројни домашни и меѓународни конференции, обуки и семинари во локални рамки и на меѓународни реномирани институции.

9.1 Истражувачки посети

Во текот на 2018 година, претставниците на Finance Think спроведоа две работни посети:

1) Истражувачка посета во Универзитетот во Лавал, Канада - во март 2018 година, спроведовме тринеделна работна посета каде што тесно соработуваме со ментори од универзитетот, во процесот на развивање на модел за анализа на младинската подвработеност во рамките на проектот финансиран од ПЕП "Анализа на младинската под-вработеност во Македонија, Црна Гора и Србија".

2) Истражувачка посета во Виенскиот институт за меѓународни економски студии - во јуни 2018 година, претставникот на Finance Think спроведе 5-дневна работна посета на wiw, во рамките на програмата финансирана од OeAD Office.

9.2 Посети на конференции

Претставниците на Finance Think учествуваа на следните конференции:

- Национална конференција за активни програми за вработување, мерки и услуги - 14 декември, Скопје
- Регионална конференција за јавна администрација “Граѓани на прво место” - 25 септември, Белград
- Конференција “Реформите на пазарот на трудот во Западен Балкан и Турција - 3 октомври, Црна Гора
- Конференција на Чатам Хаус “Одговори на нова ера на глобалната конкуренција” - 22 јуни, Лондон
- Шестата годишна конференција на Институтот за студии на Истокот и Југоисточна Европа “Социјална политика во Источна и Југоисточна Европа во минатото и сегашноста”, 21-23 јуни 2018, Регенсбург, Германија
- 18-тата Глобална конференција за развој на ГДН “Наука, технологија и иновации за развој”, 22-23 март 2018, Њу Делхи, Индија.

9.3 Работилници

Тимот активно учествуваше на обуки, работилници и курсеви кои придонесоа кон градење капацитети, запознавање со работата на граѓанското општество и вмрежување со други организации, што подоцна прерасна во плодна соработка. Значајни работилници и истражувачки престои во 2018 беа:

1. Работилница “Круг на учење на ИКТ4Д #5.2: Како да изработиме подобри слики на настаните” - Декември 26, Скопје
2. Обука за административно и архивско работење - 15-17 октомври, Скопје
3. Обука за организациски развој и системи за обезбедување на квалитет во граѓанските организации - 26-28 септември, Охрид

9.4 Вработување и практична работа

Во текот на 2018 година двајца млади економисти имаа можност да стекнат практични искуства во рамки на 3-месечната работа како помлади економски аналитичари во Институтот. Во текот на годината три лица беа ангажирани со полно работно време, како самостоен економист, специјалист за визуелизации и јавен имиџ и организациско-административен соработник, односно вкупниот број вработени на полно работно време на крајот на годината изнесуваше 7,5.

10. Регулаторна рамка

Работата на Институтот е регулирана со интерна регулаторна рамка, во согласност со барањата на националното законодавство, како и врз основа на принципите на Европската повелба за истражувачи. Во текот на годината се користеа следните регулаторни документи:

- Правилник за истражување;
- Правилник за ангажирање истражувачи
- Водич за истражувачка етика и управување;
- Антикорупциска политика и принципи;
- Политика, принципи и процедури за набавки;
- Правилник и процедури за финансиско раководење;
- Политика за флексибилни работни услови;
- Стратегија за комуникација со медиумите;
- Прирачник и процедури за финансиско раководење;
- Процедури и формати за публикации и визуелизации;
- Процедура за организација на настани;
- Процедура за користење денови од одмор;
- План за архивски знаци, архивска граѓа и рокови за чување, кои беа одобрени од Државниот архив на РМ.

Во 2018 година, внатрешното управување беше дополнително подобро преку воведување на следните регулаторни документи:

- Правилник за континуирано професионално учење и усовршување
- Правилник за систематизација на работните места
- Политика на дисеминација и споделување знаење
- Процедура за одржување на работниот ред и дисциплина

11. Финансиски извештаи

11.1 Биланс на состојба

	Во денари	
СРЕДСТВА		
	2017	2018
Денарска сметка	5,312,303	4,837,161
Сметка во странска валута	1,660,501	1,804,628
Готовина	-	233
Виза картичка	41,560	16,714
Побарувања	12,518	-
Аванси	13,530	7,000
Основни средства	431,580	517,780
Исправка на основни средства	229,065	276,392
ВКУПНИ СРЕДСТВА:	7,304,022	6,907,124

	Во денари	
ОБВРСКИ		
	2017	2018
Наменски средства за следна година	6,998,839	6,650,433
Обврски кон добавувачи	14,051	8,269
Други обврски	32,379	7,034
Оперативен фонд	258,753	241,388
ВКУПНИ ОБВРСКИ:	7,304,022	6,907,124

11.2 Биланс на успех

Во денари

ПРИХОД

	2017	2018
Приход од проекти	16,726,613	12,811,595
Приход од сопствени бизнис активности	372,198	618,525
Приход од членство	-	-
Приход од камата и позитивни курсни разлики	178,5	81,677
Приход од надомест	-	-
Приход од донации	-	-
Приход од услуги	-	-
Останати приходи	-	291,040
Пренесен вишок од претходнатаа година	6,249,225	6,898,615
ВКУПНО ПРИХОДИ:	23,351,077	20,701,452

Во денари

РАСХОДИ

	2017	2018
Бруто плати	4,217,878	3,219,284
Даноци	369,915	222,015
Останати трошоци за вработени	238,378	112,555
Набавка на основни средства	21,370	86,119
Трошоци за канцелариски и други материјали	193,018	442,906
Трошоци за интелектуални услуги	5,434,663	4,650,104
Трошоци за партнерски организации	3,114,662	2,495,238
Транспорт и дневници	1,091,378	434,459
Банкарски провизии	56,950	56,115
Други расходи (гориво, преводи, осигурување, сметководство, маркетинг и сл.)	1,614,026	2,332,224
ВКУПНО РАСХОДИ:	16,352,238	14,051,019
Наменски средства за следната година	6,998,839	6,650,433
Вкупно расходи и наменски средства:	23,351,077	20,701,452

ПРИЛОГ:

Антикорупциска политика и принципи

Изјава за Политика за борба против корупцијата

FINANCE THINK има политика на нетолеранција кон митото и корупцијата во која било форма. Оваа политика црпи сила од следните принципи за борба против корупцијата кои се усогласени со соодветните закони, репутациските барања и промените во НВО/истражувачката средина. Сите вработени и партнери треба да се усогласат со оваа политика.

Принципи за спречување корупција во FINANCE THINK

Политиката за спречување корупција е составен дел на целокупниот систем на управување во Finance Think.

1. Одговорност и посветеност

Главниот економист (извршниот директор) и целокупното управување на Finance Think се посветени да го надгледуваат спроведувањето на политиката на нулта-толеранција, признавајќи го поткуп како спротивен на темелните вредности на интегритет, транспарентност и отчетност, и како поткопување на организациските вредности и ефективност.

2. Комуникација и обука

Принципите на анти-корупцијата се доставуваат до вработените усно и во писмена форма, кога се задаваат задачи. Сите вработени посетуваат сесии за обука / градење тим на кое се објаснуваат принципите на борба против корупцијата. Изјавата и принципите за спречување на корупцијата се достапни на www.financethink.mk. Изјавата за политиката за борба против корупцијата ќе биде објавена и во годишните извештаи.

3. Советодавни и жалбени канали

Сите сомневања за економски измами, мито и корупција треба веднаш да се пријават на менторот на Finance Think, донаторот и релевантните власти. Анонимноста на поткажувачот мора да се почитува.

4. Проектни договори

Ниеден проект нема да се спроведува доколку проектиот договорот не е потпишан и од Finance Think и од партнерот (донаторот или партнерот за имплементација).

5. Проценка на партнери, агенти и изведувачи

Finance Think ќе го процени ризикот од поткуп поврзан со влегување во партнерство или договори со други субјекти, а потоа да врши периодични проценки врз основа на таа проценка на ризикот. Партнерството или договорните аранжмани ќе проверат дека овие организации имаат политики и процедури кои се во согласност со овие принципи.

6. Постапки за набавки

Посебно внимание ќе се посвети на големи набавки. Во случај на набавка во вредност над 2501 американски долари, ќе бидат собрани три конкурентски понуди, освен ако поинаку не е побарано од страна на донаторот. Одлуката ќе биде донесена во согласност со Политиката, принципите и постапките за набавки на Finance Think.

7. Надворешна ревизија и ревизија на договори

За сите ревизии, се следат Меѓународните стандарди за ревизија. Сите проектни ревизорски извештаи треба да бидат напишани на англиски јазик. Годишниот ревизорски извештај на Finance Think може да биде напишан на македонски јазик. На барање на донаторот, проектите ќе бидат ревидирани не подоцна од шест месеци по завршувањето на проектот. Целокупното работење на Finance Think ќе биде ревидирано со годишната ревизија. За помали проекти, ревизијата ќе биде вклучена во годишниот ревизорски извештај за Finance Think.

8. Последици од прекршување

Сите форми на корупција ќе резултираат со итна истрага и евентуално суспензија. Вработените прогласени за виновни во врска со мито ќе се објават пред сите други вработени за превентивни цели.

9. Надворешна комуникација

Сите појави на корупција или сомневање за корупција ќе резултираат во извештај, во кој се наведува сериозноста и обемот на овие појави и дејствата преземени потоа. Сите извештаи се испраќаат до Главниот економист (извршен директор), а преглед на извештаите е достапен на барање.

FINANCE THINK
Economic Research &
Policy Institute

Frederick Shopen 1/2
1000 Skopje, Macedonia

+389 2 6 156 168

info@financethink.mk

www.financethink.mk